



KC-131

Seat No. _____

B. A. (Sem. III) Examination

October / November – 2017

Sanskrit (Main) : Paper-CC-305

(१) अभिनववैदिक पाठावली ।

(२) वैदिकसाहित्य – इतिहासः ।

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- १ गमे ते ऋश भंत्रो नो आवश्यक टिप्पणी साथे अनुवाद करो : १४
- (१) अग्निनां रदिमंश्रवत् पोषमेव दिवेदिवे ।
यशसं वीखंत्तमम् ॥ १-१-३ ॥
- (२) अग्निर्होता कविक्रंतुः सत्यश्चित्रश्रवस्तमः ।
देवो देवेभिरा गमत् ॥ १-१-५ ॥
- (३) यस्याश्वासः प्रदिशि यस्य गावो यस्य ग्रामा यस्य विश्वे रथांसः ।
यः सूर्यः य उषसं जजान यो अपां नेता स जनास इन्द्रः ॥
२-१२-७ ॥
- (४) येनेमा विश्वा च्यवंना कृतानि यो दासं वर्णमधरं गुहाकः ।
श्चघ्नीव यो जिगीर्वा लक्षमादहर्त्यः पुष्टानि स जनास इन्द्रः ॥
२-१२-४ ॥
- (५) रमध्वं मे वचसे सोम्याय ऋतावरीरुपं मुहूर्तमेवैः ।
प्र सिन्धुमच्छां बृहती मनीषावस्युरह्वै कुशिकस्यं सूनुः ॥
३-३३-५ ॥
- (६) आ तं कारो शृणवामा वचांसि ययाथ दूरादनेसा रथेन ।
नि नै नसै पीप्यानेव दोषा मयादेव कन्या राधचै तं ॥
३-३३-१० ॥

- ૨ અગ્નિદેવતા વિશે વિગતવાર નોંધ લખો. ૧૪
અથવા
- ૨ 'વિશ્વામિત્ર-નદીસંવાદસૂક્તમ્' નું રસદર્શન કરો. ૧૪
- ૩ ઋગ્વેદ-સંહિતાનો વિગતે પરિચય કરાવો. ૧૪
અથવા
- ૩ 'સામવેદ-સંહિતા'નો વિગતે પરિચય કરાવો. ૧૪
- ૪ નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
 (૧) ઋગ્વેદનાં લૌકિક સૂક્તો
 (૨) ઋગ્વેદનાં દાર્શનિક સૂક્તો
 (૩) બ્રાહ્મણાગ્રંથોનો રચનાકાળ
 (૪) બ્રાહ્મણાગ્રંથોનું વિષયવસ્તુ
- ૫ ગમે તે સાત પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો : ૧૪
 (૧) 'વેદ' શબ્દનો અર્થ જણાવો.
 (૨) વેદો કેટલા છે ? કયા-કયા ?
 (૩) 'પુરોહિતમ્' શબ્દનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
 (૪) અગ્નિ કોના વડે સ્તુતિ કરવા લાયક છે ?
 (૫) 'અહિગરઃ' શબ્દનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
 (૬) 'ઈન્દ્ર સૂક્ત'માં કયું ચરણ વારંવાર આવે છે ?
 (૭) 'દાસં વર્ણમ્' શબ્દનો અર્થ સમજાવો.
 (૮) 'શમ્બરઃ' શબ્દનો અર્થ (લખીને) સમજાવો.
 (૯) વૈદિક છંદોના નામ લખો.
 (૧૦) 'બ્રાહ્મણ' શબ્દ કેવી રીતે બન્યો છે ?
 (૧૧) વેદમાં જુગાર અંગેનું કયું સૂક્ત છે ?
 (૧૨) સામવેદની ત્રણ વર્તમાન શાખાનાં નામ આપો.
 (૧૩) સામવેદનાં બ્રાહ્મણો કયાં-કયાં છે ?
 (૧૪) ઋગ્વેદનાં સંવાદ સૂક્તો કયાં-કયાં છે ?